

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Cap. 11. De impedimentis canonicis quibus quis inhabilis est ad
Ecclesiastica beneficia acquirenda,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78477)

potest ex decimis, iuxta ea que habentur 13. quæst. 1. cap. 1. Potest quarto, ex oblationibus, & ex iis que secundum laudabilem consuetudinem solvantur ex sepulchris, ex benedictionibus nuptiarum, & ex funeribus mortuorum, con-
143. junctis cum aliis redditibus, iuxta cap. Cum inter vos, De verborum signific. Ex solis autem oblationibus constituere, non est consentaneum: cum ea sint incertæ, utpote pendentes offerentium voluntate. Pari ratione nec ex solis distributionibus, quæ iis solummodo dantur, qui diuino officio intersunt, tanquam merces pro personali labore: non enim tales sunt, ex quibus possit constitui corpus beneficij, quod in redditibus ordinariis, certisque consistit.

Quod atinet ad effectus fundationis beneficij; vnus est præcipuus, vt quicumque nouum beneficium notauerit, vel fundauerit, fiat patronus illius: ita ut præsentatio ad illud possidendam ipsi debeat: neque possit Episcopus sine tali præsentatione id ipsum beneficium conferre, ex cap. Decernimus 16. qu. 7. & ex cap. Nobis, De iure patronatus. Quod idem obseruandum est, cum diuisio sit beneficij. Nam Ecclesia ex cuius redditibus noua fundatur, efficitur patrona eius quæ fundatur, vt notat Panormitanus ad cap. Ad audientiam, De Ecclesijs edificandis, num. 3. duoque sunt talis nouæ Ecclesiæ patroni alter quidem, is qui dotem primitiuæ Ecclesiæ dedit & alter præpositus eiusdem primitiuæ Ecclesiæ, de cuius fructibus illa erecta est: penes quorum vnumquemque ius patronatus est æqualiter, non secus ac cum vni patrono plures hæredes succedunt.

Obseruandum est vero, eos demum fieri Ecclesiarum patronos, qui ante illarum consecrationem bona largiti sunt: quia patronus dicitur quasi pater, qui produxerit ad esse Ecclesiam, antea non existentem. Non omnes tamen qui largiuntur ante consecrationem effici patronos: sed eos solos qui tantum dederint, quantum sufficiat ad necessaria ministrorum, & ad luminaria, vt docet glossa prior, ad cap. Quicumque secundo, 16. quæst. 7. Ex quo habetur alter effectus fundationis beneficij: nimirum vt si fundator vel filij ipsius redacti sint ad inopiam, ab Ecclesia fundata, suffragium vitæ pro temporis vsu percipiant. Quod intellige iuxta glossam posteriorem ibidem, si cægestas summa sit, & ipsi Ecclesiæ superstit, quod ad id sufficiat.

CAPVT X.

De impedimentis Canonici, quibus quis inhabilis est ad Ecclesiastica beneficia acquirenda.

SVMMARIVM.

- 146. Mulier incapax est beneficij, & quid de Abbatisa dicendum.
- 147. Defectus tonsuræ Clericalis impedimentum est acquirendi beneficij.
- 148. Difficultas, An pariter impedimentum sit clericatum suscipisse ab Episcopo alieno, sine proprij licentia.
- 149. Impedimenta matrimonij, & digamia.
- 150. Impedimenta excommunicationis, suspensionis, & irregularitatis.
- 151. Impedimentum defectus natalium.
- 152. Impedimentum defectus fidei.
- 153. Impedimentum iniuriæ illatæ Cardinali, & acceptionis secundum beneficij curati.
- 154. Impedimenta homicidij, concubinatûs, raptus mulieris, & usurpationis bonorum Ecclesiæ.
- 155. Tres modi quibus contingit filios Presbyterorum legitimos esse.
- 156. Tres casus in quibus iudem peculiariter incapaces sunt acquirendi beneficij.
- 157. Impedimenta iniuriæ illatæ Episcopo: imperati beneficij, Clerici adhuc vinctis, tanquam iam mortui, & simonia.
- 158. Impedimentum status personæ: cum secularia sacri aribus, & regulari regularibus dari debeant.
- 159. De eo, quod beneficia iuris patronatus conferri debeant conuenienter fundationi.

160. De eo quod in Gallia, & in Hispania beneficia non dantur externis.

161. Inhabilitatis, quæ cum non sint vera, acquisitionem beneficij non faciunt inualidam.

AD beneficium legitime acquirendum requiritur canonicus titulus, seu prouiso secundum Ecclesiæ canones, regulasque ab Ecclesia præscriptas: secundum quas aliqua requiruntur ex parte recipientis, vt carere impedimentis canonicis, de quibus in hoc capite, & habere conditiones debitas, de quibus in sequenti 12. additis in 13. nonnullis de intentione, & appetitu acquirendi beneficia. Aliqua vero ex parte conferentis requiruntur: vt legitimi modi conferendi, de quibus in 14. capite: & aliqua demum ex parte beneficij, vt vnitas, & pluralitas non incompatibilis, & reetus effectus: de quibus in consequentibus capitibus.

Impedimentorum autem quædam sunt facientia inhabilem ad omnia beneficia: quædam vero ad aliquam tantum, de illis prius: de his posterius dicemus.

SECTIO PRIOR.

De impedimentis Canonici, quæ reddunt inhabilem ad omnia beneficia Ecclesiastica.

Hæc sunt in duplici differentiâ: quædam enim absque culpa illius in quo inueniuntur, contrahuntur: & quædam in illo proueniunt ex ipsius culpa.

Primum autem, est incapacitas ordinis Ecclesiastici: qualis est in femina, ex cap. Vxoratus, §. finali, De consuetudine coniugatorum, Et ratio est: quod ipsa arceatur ab omni altaris ministerio, quod à Christo commissum est tantum sexui virili. Aduerte tamen Abbatisas quasdam esse, siue monialium adstrictarum professione religionis approbatæ: siue feminarum viuentium in congregatione, ad instar Canonicorum secularium sine vlla professione religionis approbatæ, & absque abdicatione propriorum bonorum (quales visuntur in Germaniam quemadmodum notat glossa ad cap. Dilecta, De maioriâ, & obediencia, verbo Canonicas) eademque potestatem habere: tum in feminas, quibus præficiuntur: tum etiam in Clerico: seculares habentes capellas, & beneficia monasterijs ipsarum subiecta, iuxta idem cap. Dilecta: annotantque Syluester, Angelus, & Tabiena in verbo, Abbatisa. Nihilominus tamen eas neque capaces esse ordinis, ex cap. Noua, de poenitentis, & remiss. neque iurisdictionis spiritualis, ex eodem cap. Electa, & ex cap. De Monialibus, tit. De sent. excommunic. De qua re ex professo egimus in præced. lib. nono, cap. 7. sect. 2. Itaque Abbatisa, seu Priorissa habet quidem officium, seu administrationem monasterij sibi subiecti: non tamen beneficium; cum non habeat ius percipiendi fructus ex bonis Ecclesiæ, ob ministerium diuinum annexum Clericatus; seu propter titulum Clericali: cuius incapax est femina: sed tantum ob officium, quod habet administrandi monasterium.

Secundum impedimentum, est defectus tonsuræ Clericalis. Nam beneficia non possunt conferri aliis, quam Clericis initiatis tonsura, ex cap. Cum adeo, De rescriptis, & cap. Ex literis, De transactionibus, & c. 2. De institutionibus. Neque proderit postmodum tonsuram accipere, si tempore imperationis, non fuerit iam data, prout notat glossa finalis citati capituli, Ex literis. Et confirmatur, tum argumento cap. Si eo tempore, De rescriptis, in 6. tum ratione, quia cum actus in suspensio esse non possit, principium illius considerandam est, (per cap. Dudum 1. De electione, iuncta glossa in verbo, electionis tempore) iudicandumque si à principio non valuit, neque tractu temporis conualescere; ex lege, Quod initio, ff. De regulis iuris, & ex cap. Non firmatur, eodem tit. in 6.

Disputant autem Canonici, An is qui factus est Clericus ab alieno Episcopo sine licentia Summi Pontificis, aut Prælati sui, possit beneficia consequi tanquam Clericus. Videtur vero pars negans tenenda vt tutior: non quibus ex eo, quod talis non sit vere Clericus; sed quod sit suspensus ab executione, & priuilegio Clericatus, ex Cohel. Trident.

sess. 14.

AL
IS

sess. 14. cap. 2. in fine, De reform. Nec refert, quod illic habeatur tantum expressa mentio suspensionis ab executione ordinum, de quorum numero non est Clericatus, non Theologorum saltem sententia. Nam sufficit quod in iure canonico, is etiam dicatur ordo, in cap. Cum contingat, De ætate, & qualitate: atque perinde ac ordines, prohibetur dari ab alieno Episcopo sine proprii licentia, in cap. finali, De temporibus ordinationum in 6. eademque in illo ac in ordinibus sit prohibitionis ratio illeque sit eorum quoddam principium: ac difficile sit ut bono peragantur exitu, quæ malo sunt inchoata principio cap. Principatus, l. qu. 1. Dispensaretamen poterit cum tali proprio Episcopo, iuxta citatum cap. 2. & cap. Consultationi, de temporibus ordinationum: nisi quod recurrendum sit ad Papam si Transmontanus ordinetur ab Episcopo Italiae, sine ipsius Papæ, aut proprii Episcopi licentia, ex cap. 1. De temporibus ordinum in 6.

149. Tertium impedimentum est matrimonium. Nam coniugatus etiam Clericus, inhabilis est ad omnia beneficia ex cap. 1. 2. 5. & 8. De Clericis coniugatis. Locum habet autem hoc impedimentum, quantumuis matrimonium per verba de presenti contractum, non sit copula consummatum. Attamen non modo Clericus coniugatus, sed etiam Laicus potest in Ecclesia habere præbendam, seu stipendium sine titulo: cuiusmodi solet dari cantoribus, & organistis. Immo Episcopus potest cum Clerico coniugato non bigamo dispensare ad beneficium simplex retinendum, in vno casu: nempe quando illud requirit tantum officium minorum ordinum, nec præfatus est celebs, qui eo fungatur, ex Concil. Trident. sess. 23. cap. 17. De reform. Quoad alios, & quoad alia beneficia, solus Papa dispensare potest.

Quartum impedimentum est digamia: digamus enim, beneficij capax non est: quandoquidem ordinari non potest, tanquam irregularis, prout suo loco traditum est in præcedenti tractatu, per consequens nec exercere potest officium, propter quod Ecclesiasticum beneficium dari habet ex cap. finali, De rescriptis in 6. Qui vero incapax est officij & beneficij propter quod illud datur: quandoquidem inhabilis ad vnum, est etiam ad alterum ei annexum, iuxta cap. Translato de constitutionibus. Quot autem modis contingat aliquem effici bigamum, ut quis cum eo dispensare possit, iam docuimus in præcedenti tractatu de irregularitate, cap. octavo.

150. Quintum impedimentum est poena Ecclesiastica, puta excommunicatio, per textum in cap. Postulatis, De Clerico excommunicato: itemque suspensio, prout habetur ex cap. Cum dilectus, De consuetudine, §. finali, & ex alijs, quæ ibidem notantur in glossa verbo, A suspensis. Ac demum irregularitas ex communi sententia, teste Nauarr. in lib. 5. consil. tit. De simonia, consilio 3. in responsione ad 2. questionem: Pro qua facit, quod in bullis Pontificis, quibus beneficia conferuntur, solet mentio fieri dispensationis ab irregularitate. Nam id non esset necessarium, nisi ea esset impedimentum illorum consequendorum. Unde, ut idem Nauarr. docet in Enchir. cap. 27. num. 249. versu. 6. omnis irregularitas collationem quæ illi subsequitur reddit ipso iure nullam. Et ratio est: quod irregularis sit inhabilis ad ordinem, & eius usum, iuxta doctrinam communem de irregularitate: beneficium vero Ecclesiasticum prærequirit Ordinem. Cuius usus significatur nomine officij spiritualis, propter quod beneficium dari dicitur, De rescriptis cap. finali in 6. Nam si irregularis sit inhabilis ad beneficium, non valebit facta ei huius collatio. Ceterum istiusmodi impedimentum tollitur ablatione poenæ quæ illud inducit, hoc est, absolutione ab excommunicatione, vel à suspensione, aut dispensatione in irregularitate: dummodo tamen talis siue dispensatio præcedat beneficii coactionem. Etenim sequens relinquit illam, ut prius inualidam: ita ut noua collatio sit opus.

151. Sextum impedimentum est, defectus natalium: quem qui patitur inhabilem esse ad omne beneficium Ecclesiasticum, habetur ex cap. 1. & 2. De filijs Presbyt. in sexto. Ille vero dicitur pati defectum natalium, qui non est natus ex legitimo matrimonio, siue sit natus ex incestu, siue ex adulterio, siue ex fornicatione: de quibus plura in præcedenti tractatu de irregularitate cap. 7. Hic duo tantum mo-

dienda occurrunt. Prius est, præter Papam (qui potest etiam in beneficio curato) Episcopum, ex cap. 1. & 2. citatis, cum quous illegitimo posse dispensare ad beneficium non curatum. Id quod notat Tabiena verbo Beneficium 2. num. 16. ex glossa ad citatum cap. 1. verbo Defectum. Veruntamen tres casus excipiendi sunt. Primo enim, non potest Episcopus dispensare ut filius habeat quodcumque beneficium in Ecclesia in qua habet, vel habuit pater, iuxta Concil. Trident. sess. 23. cap. 25. De reformatione. Secundo, nec potest dispensare, ut filius habeat beneficium per reciprocam resignationem à patre factam in illius fauore, ut alterius beneficium in fraudem decreti casus præcedentis habeat: ex eodem Concil. Trident. ibidem. Tertio, nec potest dispensare, quando habetur statutum iuratum, vel à Papa confirmatum, ut nullus illegitimus habeat beneficium in tali Ecclesia: cuius casus meminit Tabiena in sequenti num. 17.

Posteriorius monendum est, dari aliquot casus in quibus ille qui natus non est legitimo matrimonio, tanquam legitimus nulla in dicit dispensatione ad quodcumque beneficium. Quos breuiter tantum referemus, cum de illis iam dictum sit à nobis in memorato cap. 7. Primus est, quando pater mulierem ex qua illum suscepit, postea duxit in uxorem, ex cap. 1. & cap. Tanta, Qui filij sunt legitimi. Secundus est, quando matrimonium existimatur validum, reuera tamen non est: Nam in eo suscepto liberus esse legitimos, habetur ex cap. 2. & cap. Prælatum, eodem titulo. Intellige autem dummodo matrimonium publice celebratum sit, nec coniuges sciant tale impedimentum: aut saltem alter eorum nesciat, ex cap. penultimo. Qui filij sunt legitimi. Tertius est quando generatio contigit post celebrata sponsalia, ex cap. Per tus eodem titulo. Quartus est, quando genitus est quis ex infidelibus coniunctis matrimonio, quod iuxta ipsorum legem valuit. Nam etiam si non valeret secundum ius canonicum: talis tamen, si parentes ipsius ad fidem postea conuertantur, legitimus censetur, ex cap. finali, eodem adhuc titulo. Nota obiter, pensionum, quæ dantur tantum in subsidium vitæ tanquam pauperibus, sine titulo clericali, itemque pensionum iuris patronatus & aliorum similium, quæ dantur laicis, illegitimum posse capacem esse, cum nihil expresse de eo prohibeatur in iure Canonico: atque odia restringenda sint potius, quam amplianda ex regula 13. iuris in 6.

Septimum impedimentum, est, defectus fidei. Sunt enim sex genera personarum, ad omnia beneficia inhabilium propter hæresim, iuxta cap. Quicumque §. Hæretici, & cap. Statutum 2. De hæreticis in 6. nempe hæretici ipsi, deinde ipsorum credentes, 3. eorumdem receptores, 4. fautores, 5. defensores, & postremo eorumdem filij. De quo vide antedicta in præced. tract. 2. num. 193.

Aduerte autem primo ad sex illa personarum genera, aliquos addere septimum earum personarum, quæ scienter per preces hæreticorum obtinent beneficium. Quorum sententiæ fauere videtur citatum cap. Quicumque, in 6. Ad hæc: sed quia in eo non irritatur sic facta collatio, sicut in memorato §. Hæretici, probabilis est talem collationem non esse irritam ipso facto, sed tantum esse à iudicandam.

Aduerte secundo, hic nomine hæreticorum comprehendendi etiam illos qui conuersi sunt ab hæresi, poenitentque, etiam si absolutionem ab excommunicatione consecuti sunt: quia per cam non aufertur inhabilitas, indigens dispensatione. Comprehendi quoque Apostatas à fide iuxta cap. Contra Christianos, De hæreticis, in 6. Non comprehendendi autem illos qui non sunt animo hæretici, quantumuis cum hæreticis dissimulent in factis externis, neque illos qui animo sunt hæretici, sed nullo externo signo id produnt, aut non sunt pertinaces. Quod idem est de credentibus hæreticorum dicendum.

Per fautores vero, defensores, & receptores hæreticorum intelligendi sunt tantum ij, qui intuitu hæresicos fauent hæreticis, aut illos defendunt, vel, receptant. De quibus egimus pluribus in præced. lib. 9. cap. 14. exponendo primam canonem Bullæ Cœnæ Domini.

Aduerte tertio ex ante memorato cap. Statutum, prædictorum

REGINA
DE
PRAX
IDR
E. V

eorum filios esse ad beneficia inhabiles, usque ad secundam generationem in paterna linea; & usque ad primam in materna, id est, ex glossa 1. ibid. si quis vir sit hæreticus, aut hæreticorum credens, receptor, defensor, vel fautor: filius ipsius, & nepos ex filio inhabilis est ad omnia beneficia; non item nepos, ex filia. Similiter, si quæ mulier sit hæretica, aut credens, receptrix, fautrix, vel defensor hæreticorum: filius quidem ipsius est similiter inhabilis, non autem nepos ex filio. Requiritur autem ex eodem cap. Statutum, ad eam filiorum inhabilitatem, ut parentes de prædictis peccatis non egerint poenitentiam: sed in eis mortui sint. Requiritur quoque ut idem parentes per sententiam Iudicis, aut notitiam facti probentur tales esse, ex eodem cap. doceri posse videtur, per illa verba, *filij eorum qui probantur obijisse in hæresi*. Nam (*probantur*) verbum est iuris, quod benigne interpretando in materia odiosa, & pœnali: dicere possumus indicare propositam inhabilitatem extendi tantum ad filios eorum hæreticorum, & aliorum memoratorum, qui tanquam tales per sententiam Iudicis condemnati sunt: aut per euidenciam facti tales fuisse ita notum est, ut nulla tergiversatione celari possit. Sed quoniam memorata verba non indicant tale quid satis aperte; utius est in praxi dispensationem tunc petere.

Octauum impedimentum est, iniuria illata Cardinali, nam ex cap. Fœlicis, De pœnis, in 6. tria personarum genera propter eiusmodi iniuriam inhabiles redduntur ad omnia beneficia, cum quibus solus Papa dispensat. Primum est, peruentium, capientium, *capituum in ellipse*, aut hostiliter in sequentium Cardinalem. Secundum est, participantium cum aliquo illorum, vno ex septem his modis; nempe iubendo, consulendo, scienter defendendo, scienter recipiendo, ratum habendo, socium se præbendo, fauendo. In tertio genere sunt filij, & nepotes omnium prædictorum, tam facientium quam participantium. Quibus omnibus memoræ commendandis seruiunt hi versus,

Iusto, consilium, defensor, palpo, recursus.

Authores, socij, fautores filius, hi sunt.

Si Card. peruentum à præbendis alieni.

Aduertendum autem participantibus dando nudum consilium, aut fauorem simplicem, seu ex quo non sequitur effectus, neque vis deterior sit, non effici ad beneficia inhabiles. Adde nec nepotes, qui non descendunt ex sexu virili: itaut nepos ex filia non sit inhabilis. Item qui non descendunt per rectam lineam: itaut nepos ex fratre non sit inhabilis: quod vtrumque habetur ex eodem cap. Fœlicis.

Nonum impedimentum est, acceptio secundi beneficij curati. Nam habens iam vnum beneficium curatum, ob tenent pacifica possessione secundum curati sine Papæ dispensatione; & perdit prius, & efficitur eo (de quo vide in sequenti num. 292 & 309.) inhabilis ad omne beneficium per Extrauagantem Ioan. 22. Execrabilis, titulo de præbendis, vbi sub finem habetur quis nomine Ordinarij, & quid nomine beneficij Curati intelligendum sit.

Decimum est homicidium. Nam homicida est inhabilis ad omne beneficium, quando homicidium fuerit cum peccato, ex cap. Inquisitionis, De accusationibus, & ex Concil. Trident. sess. 14. cap. 7. De reform. Atque si homicidium sit voluntarium, solus Papa in tali inhabilitate potest dispensare: si casu, nec ex proposito, vel vim vi repellendo accidat; potest Episcopus dispensare ad beneficia non curata obtinenda: atque ad beneficia etiam curata iam ante habita retinenda, prout docet Nauarrus in *Ench. cap. 27. num. 240. in fine*. Quinimo quando negotium fuerit ei à Papa commissum potest ad omnia beneficia dispensare, iuxta Concilium Trident. loco cit. si homicidium non ex proposito, sed casu sit commissum.

Vndecimum impedimentum est concubinatus. Nam in concordatis tit. De concubinarijs: concubinaris qui post primam ad monitionem non relinquit concubinam, vel ea relicta accipit aliam; inhabilis est ad omne beneficium. Quod idem habetur ex Concil. Trident. sess. 13. cap. 14. De reform. Nisi quod specialiter statuat, v. post primam ad monitionem priuatur tertia parte fructuum: & post secundam, non tantum amittit eos ipsos fructus omnes, & præuentus suorum beneficiorum: sed etiam suspendatur ab ad-

ministracione eorundem, alijque pœnis subiciatur, prout ibidem præscribitur. Dispensat autem Episcopus cum omni concubinario post manifestam vitæ emendationem, quando iusta adest dispensandi causa, ex eodem cap. 14. Quamquam secundum concordata, si concubinaris ipse post primam dispensationem denuo recidat, Papa solus cum eo dispensare potest.

Duodecimum est raptus mulieris. Nam ex Concil. Trident. sess. 24. cap. 6. De reform. matrimonij, raptor mulieris & omnes illi consilium, auxilium, & fauorem præbentes, sunt incapaces omnium dignitatum: sique fuerint Clerici de proprio gradu decidunt.

Decimum tertium est, iniusta vsurpatio bonorum Ecclesiæ. Nam ex Concil. Trident. sess. 22. De reform. cap. ultimo, & ex Bulla Pij quinti, quam refert Nauarr. in *Enchir. c. 13. num. 110.* Clericus qui iniuste vsurpat bona Ecclesiastica, aut qui sic vsurpantibus consilium, auxilium, & fauorem præbet, inhabilis est ad omnia beneficia Ecclesiastica. Tam in hoc autem impedimento, quam in præcedenti solus Papa dispensat.

SECTIO POSTERIOR.

De impedimentis, que inhabilem reddant ad aliquod certum beneficij genus.

Quinque huius generis impedimenta dantur.

Primum est, filium esse legitimum Sacerdotis: quod tribus modis contingere potest: primo, si Sacerdos antequam susciperet sacros Ordines fuerit coniugatus, ut D. Petro, D. Hilario, & nonnullis alijs contigit. Secundo, si sit Sacerdos Græcus; nam Græcis permixtum est uti vxoribus, quas duxerunt ante Ordines susceptos. Neque filij inde suscepti, à beneficio arcentur etiam apud Latinos, ex cap. Cum olim, De Clericis coniugatis. Tertio, si aliquis iniusta, vel in scia vxore suscipiat sacros Ordines, & postea ex eadem filios procreet: tales enim censentur legitimi, ut ex Host. habet Syluest. in verbo, *illegitimus, quest. 4.* & alij tenuerunt, quos Thomas Sanchez commemorat *lib. nono, De matrimonio disput. 38. num. 2. in fine*. Et ratio esse potest, quod vir sine vxoris consensu nequeat sic se adstringere castitatis voto: ut ipsum (præsertim illegitime, seu contra iuris dispositionem emissum) matrimonio prolique officiat. Sin autem sciente, nec contradicente vxore, eosdem Ordines susceperit, ad eam postea rediens, si filios suscipiat, erunt illegitimi, ut idem Syluester ex eodem addit. Pro quo authores in cit. n. 2. Sanchez magno numero adfert quidem, sed sententiam contrariam in sequenti num. 7. existimam, probabilem. Nobis autem sufficit quod ille ibidem fatetur, iuxta cap. Literas. De filiis presbyt. tales habere impedimentum, quo egeant dispensatione: ut ad ordines, sic & ad beneficia. Vide dicta in præced. tract. num. 68.

Ac cum hæc ita sint, aduertendum est circa propositum impedimentum: quod et si filij legitimi presbyterorum, per cap. *Ad hæc, De filijs Presbyt.* sint capaces habendi quodcumque beneficium, etiam in Ecclesia in qua pater ipsorum est Episcopus: dari nihilominus quosdam casus in quibus sunt inhabiles. Præcipuus & ad quem cæteri reducuntur est, quo ex cap. *Præsentium* & ex cap. *Ad extirpandas* eodem tit. filius non potest habere beneficium, quod ante illum pater habuit immediate: scilicet vero, si persona aliqua fuerit intermedia, cui concessum sit idem beneficium, cap. *Ex transmissa*, eodem etiam titulo. Quod procedit ex Syl. in *præcedenti q. 2. in fine*, quantumvis talis intermedia persona sit prædicti filij frater, id est, alius filius patris Sacerdotis, cum quo dispensatum fuerit. Porro in hoc impedimento cum filio Sacerdotis legitimo, idem dispensat qui cum illegitimo, de quo in præcedenti sectione, impedimento 6. Neque enim difficilior est: debet dispensatio cum legitimo, quam cum illegitimo.

Secundum impedimentum est, iniuria illata Episcopo, ob quam per Clementinam 1. De pœnis, inhabilitas ad beneficia perinde incurritur, ac ob iniuriam (de qua in præcedenti sect. impedimento 8.) illatam Cardinali: tribus tamen exceptis. Primum est, quod cum illa alia inhabilitas sit ad omnia beneficia, hæc tantum sit ad ea beneficia quæ sunt in diocesi Episcopi, qui iniuria afficitur. Secundum

est, quod

AL
IS

155.

156.

157.

fit, quod illa imponatur iis, qui hostiliter persequuntur Cardinales: & hæc determinate ijs, qui Episcopum percutiunt, ut mittunt in exilium. Tertium est, quod ex septem generibus participationum, de quibus illam imponi dictum est; unum sit, nempe receptariorum: quibus hæc non est imposita. In isto impedimento dispensat solus Papa.

Tertium eiusdem generis impedimentum est, à Summo Pontifice impetrare beneficium adhuc viventis, tanquam iam mortui. Id enim faciens redditur inhabilis ad tale beneficium, etiam post mortem illud possidentis ex regula Cancellariæ Apostolicæ De impetrantibus beneficia viventium. Ad quam regulam Ludovicus Gomez quaest. 3. docet id procedere etiam si per ignorantiam contigerit. Quod intellige cum exceptione, nisi ea sit aperte inculpabilis: quæ ut culpa, sic poena caret. In hoc autem impedimento solus Papa dispensat.

Quartum est simonia: qui enim acquirit beneficium per simoniam fit inhabilis ad illud sic acquisitum: etiam si ipso quidem ignorante, sed tamen ipsius nomine commissa sit simonia, ex cap. Quicumque 1. quaest. quinta: de qua etiam egimus in præced. lib. 23. cap. 12. sect. 3. Ad alia autem beneficia, quæ non accipiuntur per simoniam, inhabilis non est quidem iure antiquo, est tamen iure nouo hoc nomine: quod per quasdam constitutiones Pij quarti & Pij quinti confidentialis simonia efficiat ad omne beneficium inhabilem, prout videri potest apud Nauar. in Enchir. cap. 23. num. 110. ubi Pij quinti talem constitutionem refert, & declarat. Vide à nobis tradita in eodem libro 23. cap. 11. quaest. 4. diuisione 3. De dispensatione vero in hoc impedimento iam ex professo egimus in citata sect. 3. n. 186.

158. Postremum impedimentum est status personæ, quo seculares ad regularia beneficia sunt inhabiles, ex cap. Possessiones, De rebus Ecclesiæ alienandis, vel non, ex cap. Inter quatuor, De religiosis domibus: ex cap. Cum de beneficio, De præbendis in 6. ex Clem. Ne in agro, §. Cæterum, versu Sane Prioratus, De statu monachorum: & ex Concilio Trident. sess. 14. cap. 10. De reformatione: & sess. 25. cap. 21. De regularibus. Solus autem Papa potest in hoc dispensare, nisi quod ex cit. cap. Inter quatuor: deficientibus regularibus Episcopus possit beneficia ipsorum committere Clericis secularibus, ut ibidem notat glossa: quia necessitas legem non habet.

Quo præterea impedimento Regularis vice versa, inhabiles sunt ad beneficia secularia: argumento cap. Placuit, 16. quaest. 1. & cap. Cum de beneficio, atque cap. Beneficium, De regularibus, in 6. Itaque in ea re egent dispensatione, quam solus Papa de se potest in duobus casibus alter est, cum beneficium fuerit simplex, id est, sine animarum cura: nam ob hanc tantum regularis admittitur ad beneficium seculare, ex cap. Quod Dei timorem, De statu monachorum. Alter est, quando beneficium est quidem curatum, sed Religiosus ad illud promouendus debet transferri de vna religione in aliam. Quod quia prohibetur iure communi in Concilio Trident. sess. 14. cap. 12. in fine, fieri nequit licite absque Papæ dispensatione. In aliis casibus vero, Superiores Religiosorum dispensant, saltem accedente consensu Episcopi. Sique ratione suscepti oneris debeat Religiosus suum monasterium deserere in totum, debet licentiam ad id obtinere à Papa, vel ab ipsius Legato à latere, iuxta cap. Si Abbatem, De electione in sexto. Vici potest de his Syluester in verbo Religio 7. quaest. 1. 2. & tribus sequentibus.

Adhuc per istud ipsum impedimentum, Regularis profusus vnus religionis, incapax est beneficiorum regularium alterius religionis distinctæ, ex citata Clement. 1. & ex cap. Cum singula, §. Prohibemus, De præbendis, in 6. & ex Concilio Trident. cap. 10. & 21. supra citatis. In eoque opus est Papæ dispensatione per textum expressum in eod. §. Prohibemus.

159. Ad idem quoque impedimentum referri potest quod beneficia iuris patronatus conferri tantum possint secundum institutionem, & fundationem illius à quo constituta sunt: sicut solis habentibus conditiones quas is determinauerit, conferri debeant: cæteri que sint talium incapaces: vt si quis fundauit, & dotauit beneficium conferendum suis consanguineis, ille non est eius capax, qui non est de tali familia, vel genere: quia liberum fuit fundanti, bona sua dare Ecclesiæ

cum tali conditione, & onere: sique Ecclesia ipsa conditionem approbavit, sicut merito potest, vt fideles inducantur ad similes fundationes, ea tenet. Quod si omnes de ea familia sint indigni tali beneficio, nulli eorum est conferendum: quia contra ius naturale & diuinum est, beneficium Ecclesiasticum indigno conferri. Igitur vel obtinenda est à Papa dispensatio, vt Clerico alterius familie detur, vel ab Episcopo, ad tempus commendandum est Clerico alterius familie. Sin autem sint quidem digni de eadem familia: sed alij alterius familie sint digniores, non debent hi illis præferri: quoniam satis est, Clericum eiusdem familie esse dignum vt ius habeat, ad illud, quod fundator sibi iuste referuauit. Alij vero quantumcumque digniores, nullum ius habent ad tale beneficium, existente aliquo digno in familia, cui est assignatum.

160. Referri quoque potest ad propositum impedimentum: quod, vt meminit Nauar. in lib. 1. Consiliorum rit. De constitutionibus Consil. 5. num. 1. in Hispania non fiant beneficiarj nisi Hispani, & in Gallia nisi Galli. Cuius statuti Rebuffus in praxi beneficiorum 3. parte tit. De rescriptis mixtis, num. 7. rationes has habet, tum ne exteri secreta regni reuelentur, tum quod illi propter idioma diuersum non valeant populum sibi commissum docere: tum demum quia nihil ipsi neque ipsorum parentes in Ecclesiis fundandis dederunt. Adde quod naturalis magis ametur, & colatur à suis quam alienus, vt insinuatur in cap. Bonæ 2. sub finem, De postulatione Prælatorum: atque beneficij emolumenta potius illi, quam externo videantur deferenda, iuxta cap. Nullus inuitis, distinctione 61. ob quas causas Summus Pontifex talis statuto facile acquiescit.

161. Cæteræ quæ referuntur inhabilitates non sunt vere tales, & quæ acquisitionem faciunt inualidam, sed totum quæ etiam reddant vitiosum: vt v. g. accipere beneficium mala intentione: puta ob reditus præcipue, vel animo non perseverandi in statu Clericali, vel perseverandi in peccato publico: quæ intentiones peccata sunt quidem grauia, non faciunt tamen inualidam, & irritam beneficij adeptionem. Quod idem iudicandum est, cum quis beneficium acquisiuit per hypocrisim, seu simulatam sanctitatem, aut etiam paupertatem. Nam etsi peccet, non tenetur tamen relinquere beneficium sic acceptum: dummodo aliis capax sit, & aptus ad præstandum officium, propter quod illud datur. Neque refert quod sit indignus officio propter quod beneficium datur, nam indignus est tantum quoad se, seu quia non potest tale officium absque peccato exercere, donec se correxerit: non autem quoad populum: quoniam id ipsum officium, quod ille in peccato exercet, est verum officium, dignum cui annexum sit beneficium: non quidem ex dignitate ministrantis, sed ministerij, quod exhibetur populo.

Similiter violator interdictionis etiam si non possit eligi, & postulari ad beneficium, ex cap. Is qui, De sentent. excommun. in 6. non est tamen inhabilis eo nomine: cum sint alij modi obtinendi beneficium: vt per collationem. Alio tamen nomine censetur inhabilis: nempe quia est irregularis, ex eod. cap. & ex sequenti cap. Is cui. Similiter cum quis eligitur per abusum secularis potestatis, aut est pericurus, vel sacrilegus, vel falsarius, peccatur quidem conferendo ei beneficium; non ideo tamen est ad illud inhabilis, nisi inde effectus sit infamis. Quod addo propter regulam penultimam De regulis iuris in 6. Infamis portæ non pateant dignitatum.

CAPVT XII.

De iis quæ requiruntur vt ad beneficia Ecclesiastica obtinenda, dignus quis censatur.

S V M M A R I V M.

- 162 Ad dignitatem, & habilitatem referuntur quæ necessaria sunt aliquo, vt vt: seu vt beneficij capax.
163 Matritas Matris necessaria: quodque ad Episcopatum, & Cardinalatum requiratur annus trigessimus.
164 Quod ad cætera beneficia, quæ annexam habent curam requiratur annus 25. inceptus.